

Naujausi lietuviški terminų žodynai

JOLANTA GAIVENYTĖ-BUTLER

2018 M.

Aiškinamasis dietologijos terminų žodynelis / Laisvūnė Petkevičienė. – Vilnius: Homo liber, 2018. – 47, [1] p. – Bibliogr.: p. 43–44; Kn. taip pat: Pratarė / Rimantas Stukas, apie autorę / Erika Kubilienė, p. 45–47. – Tiražas 200 egz. – ISBN 978-609-446-176-7.

Tai pirmas lietuviškas dietologijos žodynelis, kuriame pateikti pagrindiniai šios srities terminai, jų apibrėžtys ir angliški atitikmenys. Kai kurie terminai paaiškinti išsamiau. Leidinys skirtas ne tik gydytojams dietologams, bet ir maisto saugos bei mitybos srityje dirbantiems visuomenės sveikatos specialistams, rekomendacijas dėl mitybos teikiantiems medicinos gydytojams, slaugytojams ir kitiems sveikatos priežiūros specialistams, apie mitybą rašantiems žurnalistams ir visiems ją besidomintiems. Sandara abėcėlinė, kai kurie rūšiniai terminai pateikti lizdais. Rodyklių nėra. Lietuviški terminai sukirčiuoti. Leidinys suderintas su Lietuvos dietologų draugija. Žodynelio aproba: „Valstybinė lietuvių kalbos komisija neprieštarauja.“

Aiškinamasis maitinimo įmonių terminų lietuvių–anglų kalbų žodynas / Marija Jonikienė. – Vilnius: Homo liber, 2018¹. – 164 p. – Tiražas 200 egz. – ISBN 978-609-446-159-0.

Aiškinamajame verčiamajame žodyne pateikta apie 2700 dažniausiai vartojamų maitinimo įmonių įrangą, servravimo reikmenis, produktus bei gaminius įvardijančių ir su aptarnavimu susijusių terminų. Leidinys skirtas maisto gamybos, viešojo maitinimo ir aptarnavimo srityse dirbantiems specialistams, viešojo maitinimo specialybės besimokantiems studentams ir plačiajai visuomenei. Dauguma terminų ne tik apibrėžti, bet ir plačiau paaiškinti. Po kai kurių gimininių terminų apibrėžčių pateiktos nuorodos į žodyne aiškinamus, pagal pirmojo dėmens abėcėlę pateiktus rūšinius terminus arba įdėta atskirai neaiškinamų rūšinių terminų pavyzdžių su angliškais atitikmenimis. Įdėta sinonimų, neteiktinų terminų taisyčių. Sandara abėcėlinė. Lietuviški terminai sukirčiuoti. Gale pateiktas abėcėlinis verčiamasis anglų–

¹ Antraštiniame puslapyje nurodyti 2017 m., bet žodynas išleistas 2018 m.

lietuvių kalbų žodynėlis, į kurį įtraukti tik atskirais straipsniais pateikti terminai. Leidinio rengimą rėmė Valstybinė lietuvių kalbos komisija pagal Valstybinės kalbos norminimo, vartojimo, ugdymo ir sklaidos 2006–2015 m. programą. Žodyno aproba: „Valstybinė lietuvių kalbos komisija neprieštarauja.“

Aiškinamasis miškininkystės terminų žodynas = Лесохозяйственный словарь = Forstwirtschaftliches Fachwörterbuch = Dictionary of forestry: (lietuvių–rusų–vokiečių–anglų k. su lotyniškais botanikos, zoologijos ir miško tipologijos terminų vardais) / Leonardas A. Kai riūkštis; [Lietuvos mokslų akademija, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialas Miškų institutas, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija]. – Kaunas: Lututė, 2018. – 736 p. – Bibliogr.: p. 25–32; r-klės: p. 488–735. – Tiražas [1000] egz. – ISBN 978-9955-37-203-5 (jr.).

Aiškinamajame verčiamajame žodyne pateikta daugiau kaip 5000 miškininkystės ir jai artimų sričių terminų. Tai pirmas lietuviškas šios srities terminų žodynas. Leidinys skirtas miškų ūkio specialistams, miškų savininkams ir valdytojams, visiems besidomintiems miškininkyste. Pratarmėje trumpai aprašyta miškininkystės terminų rinkimo ir žodyno sudarymo istorija. Kaip pažymima žodyno sandaros aprašyme, leidinyje apibrėžti tik miškininkystės terminai, kitų artimų sričių terminų ir nomenklatūrinių pavadinimų pateikti tik kitų kalbų atitikmenys. Kai kurie terminai paaiškinti išsamiau. Žodyne įdėta daug ir lietuviškų terminų, ir jų kitų kalbų atitikmenų sinonimų, yra neteiktinų terminų taisymų. Sandara mišri – terminai išdėstyti pagal abėcėlę, kai kurie rūšiniai terminai pateikti gimininių terminų lizduose. Lietuviški terminai sukirčiuoti. Gale įdėtos lotyniškų nomenklatūrinių pavadinimų ir rusiškų, vokiškų bei angliškų terminų rodyklės. Prieš kiekvieną rodyklę pateikta trumpa žodyno anotacija ta kalba. Žodyno sandaros aprašyme įdėtas augalų lotyniškų pavadinimų autorių sąrašas, kuriame prie pavardžių pateiktos jų santrumpos ir nurodytos autorių gimimo bei mirties datos.

Aiškinamasis projektų valdymo terminų žodynas / Vytautas Būda; ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, Lietuvos projektų vadybos asociacija. – 2-asis patais. leid. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2018. – 166, [1] p. – Bibliogr.: p. 164–166 (55 pavad.); Lietuvių–anglų terminų r-klės: p. 116–157. – Tiražas 500 egz. – ISBN 978-5-420-01770-8 (klaidingas).

Pirmasis *Aiškinamojo projektų valdymo terminų žodyno* leidimas išėjo 2016 m. Šiek tiek pataisytame antrajame leidime pateikta daugiau nei 1300 ne tik projektų, bet ir programų bei portfelių valdymo terminų, vartojamų naujausiuose projektų val-

dymui skirtuose moksliniuose šaltiniuose ir trijuose svarbiausiuose projektų valdymo standartuose – IPMA ICB, PMI PMBOK ir PRINCE2. Greta angliško termino pateiktas lietuviškas atitikmuo ir apibrėžtis. Sandara abėcėlinė. Žodyne pateikta sinonimų, santrumpų. Lietuviški terminai sukirčiuoti. Gale įdėta abėcėlinė lietuvių–anglų kalbų terminų rodyklė. Žodyno aprobeta: „Valstybinė lietuvių kalbos komisija neprieštarauja.“

Aiškinamasis ryšių su visuomene terminų žodynas [elektroninis išteklius] / Toma Lipskytė (grupės vadovė), Renata Matkevičienė, Orianta Barkauskaitė, Gabija Vaičeliūnaitė, Birutė Norvaišienė; Lietuvos komunikacijos asociacija. – Vilnius, 2018.

Aiškinamajame verčiamajame žodyne pateikti 655 terminai, įvardijantys pagrindines ryšių su visuomene ir kitų šiai veiklai artimų sričių (rinkodaros, žurnalistikos, komunikacijos mokslų, sociologijos, vadybos ir kt.) sąvokas. Tai pirmas lietuviškas šios srities žodynas. Leidinys skirtas ryšių su visuomene specialistams ir visiems besidomintiems šia sritimi. Sandara abėcėlinė lizdinė. Lietuviški terminai sukirčiuoti. Žodyno aprobeta: „Valstybinė lietuvių kalbos komisija neprieštarauja.“ *Aiškinamasis ryšių su visuomene žodynas* PDF formatu pateiktas Lietuvos komunikacijos asociacijos svetainėje (ltk.a.eu/žodynas).

Deutsch–litauisches, litauisch–deutsches Wirtschafts- und Rechtswörterbuch = Vokiečių–lietuvių, lietuvių–vokiečių kalbų verslo ir teisės žodynas / [Yvonne Goldammer, Paulius Jurčys, Sigitas Plaušinitis]. – Vilnius: Žuvėdra, 2018. – 758, [2] p. – Tiražas [500] egz. – ISBN 978-609-8219-01-2 (jr.).

Verčiamasis verslo ir teisės žodynas pratęsia šių trijų autorių per pastaruosius penkiolika metų parengtų žodynų seriją (2005 m. išleistas vokiečių–lietuvių kalbų žodynas teisininkams, 2006 m. – lietuvių–vokiečių kalbų žodynas teisininkams, 2007 m. – vokiečių–lietuvių kalbų žodynas ekonomistams, teisininkams ir verslininkams). Pratarmėje paminėta, kad šio leidinio apimtis gerokai didesnė negu anksčiau, jame pateikiami dažniausiai Lietuvos, Vokietijos ir Europos Sąjungos teisės aktuose bei mokslinėje ir profesinėje literatūroje vartojami teisės, ekonomikos ir politikos mokslų terminai ir frazės. Kad būtų lengviau naudotis žodynu, prie keletą reikšmių turinčių vokiškų terminų pateikti sritį nurodantys sutrumpinimai. Leidinio gale įdėta vokiškų santrumpų ir jų paaiškinimų (išskleidimo) vokiečių ir lietuvių kalbomis rodyklė ir trumpos autorių biografijos abiem kalbomis. Žodynas parengtas labiau remiantis bendraisiais leksikografijos principais (prie daiktavardžių pateikiama būdingų žodžių junginių su šiais daiktavardžiais). Žodyno sandara abėcėlinė. Lietuviški terminai nekirčiuoti.

Kraštovaizdžio projektuotojo terminų žodynas lietuvių–anglų kalba = Glossary of terms for landscape designer, Lithuanian–English languages / Klaipėdos valstybinė kolegija; [sudarytojos Rita Nekrošienė, Regina Repšienė, Jurga Kučinskienė, Vida Gerikienė, Diana Baravykaitė, Regina Malakauskienė, Reda Tamelienė, Elena Moščenkova, Inga Benetienė]. – Kaunas: [Vitae Litera], 2018. – 169, [1] p. – Bibliogr.: p. 166–167 (25 pavad.); Terminų r-klė: p. 108–137. – Tiražas 50 egz. – ISBN 978-609-454-368-5.

Aiškinamajame verčiamajame žodyne pateikta daugiau kaip 300 lietuviškų terminų su anglų kalbos atitikmenimis ir lietuviškomis bei angliškomis apibrėžtimis. Kai kurie terminai paaiškinti šiek tiek plačiau. Leidinys skirtas kraštovaizdžio architektams, želdinių prižiūrėtojams, studentams. Pratarinėje paminėta, kad leidinyje pateikiami teisės aktuose ir metodinėje literatūroje apibrėžti terminai. Žodyno sandara abėcėlinė. Lietuviški terminai sukirčiuoti. Žodyno gale įdėta abėcėlinė lietuviškų terminų rodyklė (terminai joje pateikti ta pačia tvarka kaip ir žodyne), abėcėlinė anglišių terminų rodyklė ir abėcėlinis verčiamasis anglų–lietuvių kalbų terminų žodynėlis.

Gauta 2019-12-05

Jolanta Gaivenytė-Butler
E. paštas jolantagb@hotmail.com